

knack.be

Canadese auteur Naomi Klein: 'Trump wil een begrotingscrisis uitlokken' - Wereld

4-6 minuten

In No is not Enough bent u bijzonder scherp voor Donald Trump. Hoe evalueert u de eerste zes maanden van zijn presidentschap?

Naomi Klein: Ik verbaas me niet meer over zijn constante tirades op Twitter. Wat me zorgen baart, is dat zijn adviseurs hem niet tegenhouden. Volgens mij proberen ze dat niet eens: de Republikeinen willen een heel ander programma realiseren dan **Trump** in zijn campagne heeft beloofd, en dankzij al dat presidentiële getwitter gaat er minder aandacht naar het gevoerde beleid.

Als Trump zegt dat de opwarming van de aarde een uitvinding is van de Chinezen: is dat ook onderdeel van die strategie?

Klein: De Republikeinen hebben veel domme dingen gezegd over de klimaatopwarming. Maar er gebeurt ook veel goeds. Heel wat Amerikaanse steden en staten nemen initiatieven om de CO2-uitstoot terug te dringen. Ik pleit ervoor om de energiesector te nationaliseren, zodat de winsten de hele gemeenschap ten goede komen. Meer neoliberalisme en

privatiseringen zijn niet de oplossing.

Delen

De rechterzijde heeft de legitieme frustraties van mensen over hun jobs en hun levensstandaard gekaapt

Het neoliberalisme ligt al jaren onder vuur, maar voorlopig lijkt niemand een alternatief te hebben.

Klein: Links is veel te voorzichtig geweest in het formuleren van een ander beleid. Nu staat er een nieuwe generatie op die volwassen is geworden na de financiële crisis. Zij heeft, in tegenstelling tot mijn generatie, geen stortvloed aan kapitalistische propaganda over zich heen gekregen. Integendeel, zij heeft de crisis vanaf de eerste rij meegemaakt en gezien hoe alle verdedigers van het kapitalisme de aftocht moesten blazen.

Bijna twintig jaar geleden schreef u No Logo, het boek waarmee u een van de gezichten van het antiglobalisme werd.

Klein: Ik heb nooit van het woord antiglobalisme gehouden, want zo lijkt het alsof ik tegen de wereld ben. Ik verzet mij alleen tegen de globalisering van een specifiek economisch model. Maar ondertussen heeft de rechterzijde de legitieme frustraties van mensen over hun jobs, levensstandaard en het gebrek aan democratische inspraak gekaapt. Figuren als Trump of de Franse voormalige presidentskandidate **Marine Le Pen** hebben die frustraties vermengd met xenofobie en hypernationalisme. Dat konden ze enkel doen omdat de traditionele partijen zich te weinig tegen het neoliberalisme hebben verzet.

Waarom hebben ze zich zo weinig verzet?

Klein: U bedoelt: waarom spoten ze pepperspray in het gezicht van de antiglobalisten? Politici hebben vaak de shockdoctrine toegepast: in heel wat landen stemden de kiezers tegen een besparingsbeleid en gebruikten de machthebbers vervolgens de schok die door een economische crisis veroorzaakt werd om toch een heel ander beleid te voeren. Ik ben bang dat Trump hetzelfde zal doen. Hij heeft de bankensector al geliberaliseerd en wil de belastingen zo drastisch verlagen dat we onvermijdelijk een gigantische begrotingscrisis zullen krijgen. Die zal hij dan als excuus gebruiken om een nog radicaler economisch beleid te voeren. Denk maar niet dat Trump en zijn adviseurs dat niet durven. Zijn eerste grote deals sloot hij in de jaren zeventig toen New York in een schuldencrisis zat. Trump begrijpt de voordelen van een goede crisis.

'Nee is niet genoeg' van Naomi Klein verschijnt begin september bij uitgeverij De Geus.

© Der Spiegel

Reageren op dit artikel kan u door een e-mail te sturen naar lezersbrieven@knack.be. Uw reactie wordt dan mogelijk meegenomen in het volgende nummer.